

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 02/06/2026 16:18
Sayı: E-120.07.03-1867637

Sayı : E-54045643-610-24877062

Konu : Soru Önergesi (7/42825)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/42825
GİL 138

İlgi : 09.04.2026 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1836037 sayılı yazınız.

Bolu Milletvekili Sayın Türker ATEŞ'e ait, İlgi'de kayıtlı yazı ekinde alınan 7/42825 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü Ek'te sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

İbrahim YUMAKLI
Bakan

Ek: Cevabi Görüş (7/42825) (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 8E9590FA-9866-4687-922C-1C48D78A5A2C

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/tarim-cbys>

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA

Tel: (0312) 287 33 60

www.tarimorman.gov.tr Kep: tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

KEP Adresi : tarimveormanbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için: Alkan DEMİR

Mühendis

Telefon No: (312) 258 85 85

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**BOLU MİLLETVEKİLİ SAYIN TÜRKER ATEŞ'E AİT 7/42825 ESAS NUMARALI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bitki koruma ürünlerinin ruhsatlandırma iş ve işlemleri 5996 sayılı “Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu” ve bu kanuna dayanılarak hazırlanan “Bitki Koruma Ürünlerinin Ruhsatlandırılması ve Piyasaya Arzı Hakkında Yönetmelik” hükümleri çerçevesinde yürütülmektedir.

Ülkemizde kullanılacak bitki koruma ürünü aktif maddesi ruhsat başvurularında AB veya G8 ülkelerinde ruhsatlı olma şartı aranmaktadır. Aktif madde veya maddelerin kullanımını sonlandırma sürecinde de AB müktesebatı doğrultusunda hareket edilmektedir.

Bitki koruma ürünlerinin kullanımı sonlandırıldığında ilgili paydaşlar bilgilendirilmekte ve Bakanlığımız kontrolünde piyasadaki ürünler ruhsat sahibi firmalar tarafından toplatılarak imha işlemleri gerçekleştirilmektedir.

Ülke genelinde Bakanlığımızca yapılan resmi kontrol ve denetim faaliyetlerinde mevzuata uygun olmayan bitki koruma ürünlerinin tespit edilmesi halinde ilgililer hakkında idari ve adli yaptırım uygulanmaktadır.

Araştırma enstitü müdürlüklerimizce bitki koruma ürünleriyle ilgili Ar-Ge ve inovasyon projeleri yürütülmektedir. Aynı zamanda ar-ge destek programı kapsamında bitki koruma ürünleriyle ilgili projelere kaynak sağlanmaktadır.

Ülkemizden ihracat aşamasında ise alıcı ülke kriterleri ve/veya ülkemiz mevzuatı doğrultusunda resmi kontroller yapılmakta ve resmi kontrollerin olumlu sonuçlanması durumunda ihracat gerçekleşmektedir. Ülkemizden ihraç edilen ürünler;

- Alıcı-satıcı arasındaki ticari anlaşmazlık (fiyat, teslim süresi, kalite (1. sınıf/2. sınıf vb.)
- Ürünlerin uygunsuz veya uzun süreli nakliye koşullarında kalitesinin bozulması ve
- Alıcı ülkenin yetkili otoritesi tarafından yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen belge eksiklikleri (sertifika eksikliği, etiket uyumsuzluğu, ticari belgelerde eksiklik), mevzuat olumsuzlukları (gıda/yem/hayvan sağlığı/bitki sağlığı)

gibi nedenlerle iade edilebilmektedir.

Ülkemizden ihraç edilen ve herhangi bir nedenle ülkemize geri dönen ürünlerin tamamında; öncelikle gümrükte ayniyat tespiti yapılmakta, ayniyat tespiti yapıldıktan sonra ürünler Bitki Karantinası Yönetmeliği, Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği ve yem mevzuatı kapsamında %100 bitki sağlığı ve gıda/yem güvenirliliği yönünden resmi kontrollere tabi tutulmaktadır.

Yapılan resmi kontroller sonucunda, mevzuata uygun olmayan ürünlerin ülkemize girişine izin verilmemektedir. Ayrıca, yeni uygulama ile ihracatta geri dönen ürünlere yönelik ek tedbirler getirilmiştir.

Avrupa Birliği (AB) üye ülkeleri tarafından AB mevzuatına göre yapılan resmi kontroller sonucunda tespit edilen olumsuzluklar, AB Komisyonuna bildirilmekte ve Komisyon tarafından yapılan nihai değerlendirme sonucu Gıda ve Yemde Hızlı Alarm Sistemi (RASFF) üzerinden ilan edilmektedir.

RASFF üzerinden ilan edilen bildirimler kısıtlama olmaksızın erişime açıktır. Ülkemiz menşeli ürünler hakkında da zaman zaman RASFF üzerinden bildirim alınabilmektedir. Her bir RASFF bildirimi için ayrı ayrı izlenebilirlik denetimleri gerçekleştirilmektedir. Bildirime konu ürünün birincil üreticisi tespit edilmekte ve ilgili birimlerimiz tarafından üreticiye

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

yönelik gerekli eğitimler verilmektedir. Bakanlığımızca yapılan çalışmalar ve alınan önlemler AB Komisyonuna düzenli olarak iletilmektedir. Bildirim alan ihracatçı ve bildirim konu ürüne yönelik resmi kontroller de artırılmaktadır.

Bakanlığımızca yürütülen çalışmalar sonucunda ülkemiz menşeli ürünlerle ilgili RASFF bildirim sayısında son 4 yılda %74 düşüş sağlanmıştır.

Bitki Koruma Ürünlerinin (BKÜ) izlenebilir bir sistemle hatalı ve gereğinden fazla kullanımının önlenmesi amacıyla; bu ürünlerin reçetelendirilmesi (E-Reçete), satışı, uygulanması ve kaydedilmesi (E-Üretici Kayıt Defteri) aşamaları, Bakanlığımız üretici kayıt sistemleri [Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS), Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TUKAS), Kayıtlı Otomasyonlu Bitki Üretim Kayıt Sistemi (KOBÜKS) vb.] ile elektronik ortamda entegre edilerek B-REÇETE Sistemi oluşturulmuştur.

Ülkemizde üretilen taze meyve ve sebzelerde pestisit kalıntıları ile ilgili olarak, bitki koruma ürünlerinin satışı ve kullanımı ile meyve ve sebzelerin üretimi ve tüketime sunulmasını içeren “çiftlikten sofraya gıda güvenilirliği” uluslararası yaklaşım doğrultusunda Bakanlığımız üreticiler, paketlenme ve ambalajlama tesisleri, toptan ve perakende satış noktaları ile taze meyve ve sebze hallerinde denetimler yapılmaktadır.

Bakanlığımızın yaptığı kontroller sonucunda sahip olduğu bilgileri kamuoyunun bilgisine sunabileceği 5996 sayılı Kanun’un 31’inci maddesinin 6’ıncı fıkrasında belirtilmiş olup bu kapsamda Gıda ve Yemin Resmi Kontrolüne Dair Yönetmelik’ in 8’inci maddesinde;

“5) Laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşiş yapıldığı kesinleşen gıda ve yemi üreten /ithal eden firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası” ve

“6) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası”nın kamuoyunun bilgisine sunulabileceği hükme bağlanmıştır. Kamuoyu duyuruları Kanun ve Yönetmelik ile belirlenen çerçevede <https://guvenilirgida.tarimorman.gov.tr> üzerinden sürdürülmektedir.

Ayrıca Bakanlığımız tarafından tüketicilerin gıda güvenilirliği konusunda bilinç düzeyinin artırılması amacıyla geliştirilen “Güvenilir Gıda” mobil uygulaması ile vatandaşımız gıda işletmesi karekodunu okutarak işletme bilgilerini hızlı şekilde sorgulayabilmekte ve işletmelerin en son ne zaman denetlendiğini ve denetim sonucunu görüntüleyebilmektedir.

5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun verdiği yetki çerçevesinde, gıda maddelerinin yurtiçi, ithalat ve ihracat aşamalarındaki hayvan ve bitki sağlığı ile gıda ve yem güvenliği kontrolleri Bakanlığımızca yürütülmekte olup ithalat resmi kontrolleri sonucunda Türk Gıda Kodeksi’ne uygun olan ürünlerin yurda girişine izin verilmektedir.